

„Decentralized Games”, expoziția care deschide sezonul cultural de toamnă la Galeria Jecza, Timișoara

Expoziția *Decentralized Games* propune un dialog între doi artiști emblematici pentru articularea modernității vizuale timișorene a anilor '60: **Roman Cotoșman** și **Molnár Zoltán**. Practicile lor, deși distincte ca mediu și expresie, converg într-un teritoriu comun al gândirii sistemice și al ordinii formale, unde disciplina geometrică devine mijloc de explorare a libertății vizuale. Aceste teme au conturat nu doar traiectoriile lor individuale, ci și întreaga colectivitate artistică timișoreană a anilor '60 - '70, una dintre cele mai coerente și reprezentative din România postbelică.

Ambii artiști au participat, în mai 1968, la Sala Kalinderu din București, la expoziția care avea să schimbe traiectoria artei românești. Intitulată „5 Young Artists from Timișoara”, aceasta a fost prima manifestare din România dedicată artei abstract-constructiviste, reunind lucrări semnate de Roman Cotoșman, Molnár Zoltán, Ștefan Bertalan, Constantin Flondor și Diet Sayler. În contextul Primăverii de la Praga și al scurtei perioade de liberalizare din România, expoziția a introdus un limbaj artistic radical nou, care respingea constrângerile realismului socialist și revendica autonomia formelor și a gândirii vizuale.

Roman Cotoșman (1935–2006)

Membru fondator al Grupului 1+1+1 (1966–1969), alături de Ștefan Bertalan și Constantin Flondor, Roman Cotoșman este una dintre figurile definitorii ale artei constructiviste românești. După o scurtă perioadă de explorări figurative și informale, artistul s-a orientat către un limbaj riguros, geometric, unde compoziția devine un sistem autonom, rațional și clar articulat. În 1967, alături de Ștefan Bertalan și Constantin Flondor, a reprezentat România la Bienala de Artă Constructivistă de la Nürnberg.

“Arta este o infinită experiență senzorială și spirituală. O activitate cognitivă și liberă, o formă de cunoaștere la care ajungi prin dimensiunea specifică a gândului, aplicată în opera de artă; ceva care reunește laolaltă experiențele într-un întreg: intuiția și concepția – dintre care niciuna nu este, încă, totală sau completă.”

Jecza Gallery Jecza Ga

Calea Martirilor 1989 51/52-53
300774 Timisoara Romania

ccontact@jeczagallery.com
jeczagallery.com

După 1970, Cotoșman a emigrat, mai întâi în Germania, apoi în Statele Unite, stabilindu-se la Philadelphia. Acolo și-a continuat activitatea artistică într-un spirit minimalist, prin desene, colaje și obiecte care reflectă o reflecție lucidă asupra formei pure. După 1989, lucrările sale au revenit constant în expoziții importante din România. Pe plan internațional a reprezentat România la Bienala de la Veneția din 1995, iar operele sale se regăsesc atât în colecții muzeale importante, cât și colecții private, dintre care amintim: Kontakt Collection a fundației ERSTE Bank din Viena. De asemenea, recent, una dintre lucrările sale a fost achiziționată de colecția Another Space din New York.

În 2024, Galeria Jecza a prezentat lucrări semnate de Roman Cotoșman la Untitled Art Fair, Miami Beach, într-un dialog curatorial cu Molnár Zoltán, Nana Mandl și Norbert Ștefan, confirmând relevanța contemporană a demersului său constructivist.

Molnár Zoltán (1937–1999)

Absolvent al Institutului de Arte Plastice „Ioan Andreescu” din Cluj-Napoca, Molnár Zoltán a fost apropiat de artiștii din Grupurile 111, împărtășind cu aceștia interesul pentru artă și știință. După o perioadă de activitate didactică la Facultatea de Arte din Timișoara (1963–1972), s-a dedicat creației și scenografiei, colaborând cu Teatrul Maghiar de Stat și Opera Națională din Timișoara.

Molnár Zoltán este recunoscut ca artist pentru explorările sale în arta vizuală, unde îmbină în mod organic arta cinetică și op art-ul cu teme spirituale profunde. Practica sa depășește experiența vizuală tradițională, folosind culori vibrante și forme geometrice pentru a crea compoziții care rezonază cu o armonie muzicală și o precizie structurală. Artistul credea în puterea artei de a atinge esența existenței, afirmând:

„Prin mijloacele formale ale semnelor, aud pulsația universului, începutul etern al vieții.”

Arta lui Molnár este una a abstracției ca scop în sine, o explorare a formelor, ritmurilor și cromaticii într-un echilibru aproape muzical. În lucrările sale, geometria se întâlnește cu armonia, iar structura devine o formă de meditație vizuală.

Jecza Gallery Jecza Ga

Calea Martirilor 1989 51/52-53
300774 Timisoara Romania

ccontact@jeczagallery.com
jeczagallery.com

În 2024, Galeria Jecza a participat la Vienna Contemporary, cu lucrări semnate Molnár Zoltán într-un dialog vizual cu Anita Schmid. Tot în 2024 galeria Jecza a expus lucrările sale la UNTITLED Miami alături de Roman Cotoșman, Norbert Ștefan și Nana Mandl unde a plasat o lucrare reprezentativă într-o distinsă colecție din Los Angeles.

Expoziția Decentralized Games funcționează, astfel, ca o reîntâlnire simbolică între două viziuni complementare în ceea ce privește arta abstractă. Pentru Roman Cotoșman, construcția geometrică a devenit o formă de meditație rațională, un proces prin care ordinea și structura se transformă într-o căutare a spiritualului.

Pentru Molnár Zoltán, aceeași disciplină formală s-a convertit într-un limbaj pictural cu rezonanțe muzicale, unde ritmul, culoarea și forma coexistă într-un echilibru aproape sonor.

Vernisajul va avea loc **sâmbătă, 18 octombrie**, începând cu **ora 18:00**, la **Galeria Jecza din Timișoara** (Calea Martirilor 1989, nr. 51/52).

Expoziția va fi deschisă publicului în perioada **18 octombrie - 6 decembrie**, având următorul program de vizitare: **joi - sâmbătă**, între **orele 11:00 și 19:00** cu tururi ghidate în fiecare sâmbătă de la ora 16:00. Atât vizitele din timpul programului de funcționare, cât și participările la tururile ghidate, se realizează cu programare în prealabil la: <https://calendly.com/jeczagallery>.

Expoziția este susținută de Banca Transilvania și Saint Gobain România.

Vă așteptăm!

Parteneri: **BANCA TRANSILVANIA** **SAINT-GOBAIN**

SC JECZA SRL 300774 Timișoara, Calea
Martirilor nr.51/52 J35/1270/2001 VAT nr.
RO 14286248

ING Bank N.V. AmsterdamBucuresti, Șos.Kiseleff nr.11-13, sector 1
RO21 INGB 0000 9999 0262 4092 EUR
RO65 INGB 0000 9999 0571 2847 USD
SWIFT: INGBROBU

Jecza Gallery Jecza Ga

Calea Martirilor 1989 51/52-53
300774 Timisoara Romania

ccontact@jeczagallery.com
jeczagallery.com

Despre Galeria Jecza: Fondată în 2011 la Timișoara de Sorina Ianovici-Jecza și Andrei Petru Jecza, galeria a devenit un reper pentru arta contemporană din anii 1960 până în prezent, cu o atenție specială asupra scenei locale din anii '60 și '70 (inclusiv Grupul Sigma), dar și asupra generațiilor emergente.

Încă de la început, galeria a manifestat o puternică înclinație spre scena artistică locală cu o importanță majoră în anii '60 și '70 (Grupul Sigma, printre altele). Aceasta reprezintă atât artiști și colective artistice, cât și figuri istorice, dar și personalități tinere și proeminente. Prin juxtapuneri curatoriale ale artiștilor din generații diferite, galeria încurajează proiecte de cercetare aprofundată asupra diverselor practici artistice.

Începând cu 2018, Andrei Jecza a preluat conducerea, recreând brandul galeriei și dezvoltând atât programul său, cât și lista de artiști reprezentați. Obiectivele pentru viitorul apropiat vizează atât menținerea focusului asupra spațiului est-european, cât și extinderea galeriei pe plan național și internațional. Începând cu anul 2025 galeria activează și în București în parteneriat cu Scânteia+ la Casa Presei Libere, urmând să deschidă un al doilea spațiu în capitală.

Parteneri: **BANCA BT** **TRANSILVANIA** **SAINT-GOBAIN**

SC JECZA SRL 300774 Timișoara, Calea
Martirilor nr.51/52 J35/1270/2001 VAT nr.
RO 14286248

ING Bank N.V. AmsterdamBucuresti, Șos.Kiseleff nr.11-13, sector 1
RO21 INGB 0000 9999 0262 4092 EUR
RO65 INGB 0000 9999 0571 2847 USD
SWIFT: INGBROBU